

qendra e provimeve

KATALOGU I PROVIMIT

G J U H Ë I T A L I A N E

GJUHA E DYTË E HUAJ

PROVIMI I MATURËS NË GJIMNAZ

VITI SHKOLLOR 2010/2011

Katalogun e provimit e përgatitën:

Vera Tomanoviq, Fakulteti Filozofik - Nikshiq

Hajdana Vujanoviq, Fakulteti Filozofik - Nikshiq

Olenka Zuber, Gjmnazi „Petar I Petrovii Njegosh“ - Danillovgrad

Përktheu: Luigj Berisha

PËRMBAJTJA

1. Hyrje.....	4
2. Qëllimet e përgjithshme të provimit.....	5
3. Struktura e provimit ekstern.....	6
4. Programi i provimit.....	7
4.1. Temat.....	7
4.2. Përmbajtjet gjuhësore.....	7
4.3. Qëllimet e provimit.....	9
5. Shembulli i testit.....	10
6. Zgjidhja e testit dhe mënyra e vlerësimit.....	23
7. Literatura.....	30

1. HYRJE

Matura Shtetërore në sistemin arsimor të Malit të Zi futet në vitin shkollor 2010/11 dhe paraqet kontrollimin ekstern të standardizuar të arritjeve shkollore të nxënësve në fund të arsimit katërvjeçar në gjimnaz. Në bazë të Ligjit për gjimnazin ("Fleta zyrtare e RMZ", nr. 64/02 e 28.11.2002, 49/07 e 10.08.2007 dhe 45/10 e 04.08.2010), Provimi i Maturës jepet në mënyrë ekstern (neni 38), kurse për përgatitjen e materialeve të provimit dhe zbatimin e procedurës së Maturës Shtetërore është e ngarkuar Qendra e Provimeve të Malit të Zi.

Katalogu i provimit hollësisht e përshkruan provimin ekstern nga gjuha italiane si gjuhë e dytë e huaj. Katalogu i provimit u kushtohet nxënësve dhe mësimitdhënësve.

Në katalogun e provimit janë dhënë qëllimet e përgjithshme të provimit, është përshkruar struktura e provimit dhe me formën e qëllimeve të provimit saktësisht është thënë përmbajtja e lëndës që i nënshtrohet provimit. Është ofruar edhe shembulli i testit me skemë për vlerësim.

2. QËLLIMET E PËRGJITHSHME TË PROVIMIT

Qëllimet e provimit janë të bazuara në kompetencat gjuhësore që janë përkufizuar me programin e lëndës.

Kompetencat linguistike:

- njohja e gjuhës së huaj në nivel të fonetikës, morfologjisë, sintaksës, semantikës, leksikut dhe në nivel të tekstit si dhe aftësi për komunikim me shkrim.

Kompetencat sociolinguistike:

- aftësia e kuptimit të teksteve duke marrë parasysh në qëllimin e tyre dhe rrethanat jashtëtekstuale në të cilat zhvillohet komunikimi;
- zotërimi i komunikimit me shkrimi.

Kompetenca e diskursit:

- njohja e strategjive të cilat nxënësve u mundësojnë që ta realizojnë komunikimin në formë të shkrimit (organizojnë, bëjnë strukturimin dhe përshtatjen e porosisë).

Njohja e strategjive, zgjidhja e problemeve në komunikim:

- njohja e strategjive për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve dhe mposhtjes së pengesave në të kuptuar.

Dijet sociokulturore:

- njohja e aspekteve të rëndësishme të shoqërisë dhe kulturës italiane dhe vetëdijes për ngjashmëritë dhe dallimet në mes të botës ku jetojnë dhe atë që njohin përmes mësimi të gjuhës italiane.

3. STRUKTURA E PROVIMIT

Provimi me shkrim nga gjuha italiane përbëhet nga katër fusha: të dëgjuarit, të lexuarit, gramatika e leksiku dhe të shkruarit.

Pjesa	Fusha /koha	Përmbajtja	Tipi i detyrave	Merr pjesë në test
1	Të dëgjuarit 15 minuta	2 detyra → dialogu → paraqitja	→ me zgjedhje të shumëfishtë → me zgjedhje alternative → me përgjigje të shkurtër	25%
2	Të lexuarit 30 minuta	2 detyra → tekstet deri në 800 fjalë (letra, broshura, artikulli gazetaresk, reportazhi)	→ me zgjedhje të shumëfishtë → me zgjedhje alternative → me bashkim → radhitje → me përgjigje të shkurtër	25%
3	Gramatika e leksiku 30 minuta	3-4 detyra → gramatika → leksiku	→ cloze testi i tipit të mbyllur → cloze testi i tipit të hapur → transformimi i fjalive → ndërtimi i fjalëve	25%
4	Të shkruarit 45 minuta	2 detyra → mesazhi i shkurtër (40-50 fjalë) → të shkruarit e hartimit (100-120 fjalë)	→ mesazhi me e - mail → letra zyrtare dhe jozyrtare, artikulli, raporti, tregimi, eseja, hartimi në të cilin shpreh argumente pro dhe kundër ndonjë pikëpamjeje	25%

4. PROGRAMI I PROVIMIT

4.1. TEMAT

1. Familja, shtëpia dhe mjedisi
2. Raportet në familje dhe shoqëri
3. Koha e lirë dhe argëtimi
4. Arsimimi
5. Të ushqyerit
6. Shëndeti
7. Blerja
8. Udhëtimet
9. Veprimtaritë shërbyese
10. Ngjarjet aktuale dhe shoqëria
11. Klima dhe kushtet kohore

4.2. PËRMBAJTJET GJUHËSORE

NOME:

- genere e il numero,
- nomi derivati e formazione dei nomi composti,
- nomi alterati,
- particolarità dei nomi.

PRONOME:

- pronomi personali-soggetto,
- pronomi personali-complemento oggetto,
- pronomi personali diretti e indiretti,
- pronomi accoppiati,
- pronomi accoppiati nei tempi composti,
- pronomi relativi,
- pronome relativo – il quale,
- pronomi indefiniti.

ARTICOLO:

- uso dell' articolo determinativo e indeterminativo,
- uso dell' articolo con nozioni geografiche.

AGGETTIVO:

- genere e numero degli aggettivi,
- gradi dell'aggettivo,
- superlativo assoluto,
- aggettivi alterati,
- comparativi e superlativi organici,
- aggettivi derivati e alterati,
- aggettivo santo,
- posizione dell'aggettivo rispetto al nome,
- posizione di più' aggettivi rispetto al nome,
- aggettivi indefiniti.

VERBO:

- indicativo,
- presente,
- passato prossimo,
- imperfetto,
- trapassato prossimo,
- futuro semplice,
- futuro anteriore,
- rapporto tra passato prossimo e imperfetto,
- passato remoto,
- trapassato remoto,
- congiuntivo,
- presente,
- passato,
- imperfetto,
- trapassato,
- condizionale,
- presente,
- passato,
- imperativo,
- modi indefiniti,
- participio,
- gerundio,
- infinito,
- forma passiva,
- periodo ipotetico,
- concordanza dei tempi,
- uso di fare causativo,
- stare per + infinito,
- stare + gerundio.

PREPOSIZIONI:

- uso delle preposizioni con i pronomi personali,
- uso delle preposizioni nei diversi tipi di frase,
- locuzioni prepositive.

CONGIUNZIONI:

- che, sebbene, benché', affinché', perché', anche se, dato che, poiché', siccome, pur, prima di, prima che, dopo, dopo che.

PARTICELLE:

- uso delle particelle ci, ne.

4.3. QËLLIMET E PROVIMIT

Qëllimet e provimit janë përkufizuar në bazë të mënyrës së detyrueshme të kontrollimit të dijes dhe standardeve arsimore, kurse përfshijnë shkathtësitë e të dëgjuarit, të lexuarit dhe të shkruarit si dhe gramatikën e leksikun.

TË DËGJUARIT

Duke dëgjuar llojet e ndryshme të teksteve të folurit autentik siç janë udhëzimet, lajmet, lajmërimet, shpalljet, raportet, komentimet, fjalimet, tregimet, bisedat joformale, intervistat, diskutimet nxënësi/ja është në gjendje:

- t'i kuptojë idetë kryesore të tekstit që dëgjon,
- t'i kuptojë disa informata, eksplicite ose implicite,
- t'i vërejë qëndrimet, idetë, mendimet dhe emocionet,
- ta dallojë regjistrin.

TË LEXUARIT

Duke lexuar llojet e ndryshme të teksteve (letrat, broshurat, artikujt gazetaresk, reportazhet, tekstet letrare) nxënësi/ja është në gjendje:

- ta njohë llojin dhe dedikimin e tekstit,
- ta kuptojë esencën e tekstit si tërësi, si dhe lidhjet në mes të pjesëve të tij,
- ta gjejë informatën eksplicite të dhënë në tekst,
- ta kuptojë informatën implicite në tekst, respektivisht t'i njohë qëndrimet dhe emocionet të cilat nuk janë dhënë në mënyrë eksplicite,
- ta nxjerr përfundimin për domethënien e fjalës së panjohur nga konteksti.

TË SHKRUARIT

Nxënësi/ja është në gjendje:

- që në **interaksionin e shkruar** të shkruaj e-mailin, mesazhin, letrën zyrtare dhe letrën jozyrtare,
- që në **produktin e shkruar** të shkruaj rezymenë, artikullin, raportin, përshkrimin e njerëzve, vendeve, ngjarjeve dhe situatave, tregimin, hartimin në të cilin paraqet argumentet pro ose kundër ndonjë pikëpamjeje.

Gjatë kësaj pune nxënësi/ja

- shfrytëzon leksikun përkatës dhe gramatikën me shenja të pikësimit dhe drejtshkrim korrekt,
- bën strukturimin logjik të tekstit duke bashkuar qartë idetë me mjetet gjuhësore përkatëse,
- shfrytëzon regjistrin përkatës.

GRAMATIKA DHE LEKSIKU

Duke shfrytëzuar saktë shenjat e pikësimit dhe drejtshkrimin, nxënësi/ja është në gjendje:

- t'i përdor strukturat gjuhësore gjegjëse në nivel të formave të fjalës, frazave, klauzave dhe fjalive,
- t'i përdor fjalët gjegjëse, frazat, idiomat dhe kolokimet.

5. SHEMBULLI I TESTIT

RREGULLAT

Provimi nga gjuha e huaj do të mbahet në kushte të njëjta dhe në mënyrë të njëjtë për të gjithë nxënësit e klasës së katërt të gjimnazit.

Materiali i provimit do të paketohet në zarfe të veçanta dhe të sigurta, të cilat do të hapen para nxënësve menjëherë para fillimit të provimit.

Në provim nuk lejohet

- prezantimi i rrejshëm
- hapja e detyrave të provimit para kohës së lejuar
- pengimi i nxënësve tjerë
- përshkrimi nga nxënësi tjetër
- shfrytëzimi i mjeteve të palejuara dhe telefonit celular
- shfrytëzimi i fjalorit
- dëmtimi i shifrës në librezën e testit
- mosrespektimi i shenjës për përfundimin e provimit

Mjetet e lejuara: lapsi i thjeshtë dhe lapsi kimik/stilolapsi.

Punimi i nxënësit duhet të jetë i shkruar me laps kimik ose stilolaps.

Pas provimit, testet do të paketohen dhe do të kthehen në Qendrën e Provimeve, ku do të organizohet vlerësimi i tyre.

1. TË DËGJARIT

1.1 Ascolta una volta il testo. Leggi attentamente la prova proposta. Ascolta di nuovo il testo e indica con una X la soluzione corretta tra le quattro proposte.

1. La signora chiede un consiglio al commesso perché vuole

- a) acquistare alcuni libri.
- b) comprarsi alcuni libri.
- c) informarsi sulle novità del mercato librario.
- d) prendere in prestito dei libri.

2. La signora vorrebbe che sua figlia

- a) fosse meno romantica.
- b) leggesse anche libri più impegnativi.
- c) leggesse qualche bella storia d'amore.
- d) smettesse di leggere romanzi rosa.

3. La signora pensa che a sua figlia potrebbero piacere

- a) romanzi di avventure del nostro tempo.
- b) romanzi di avventure fantastiche.
- c) romanzi di avventure in paesi stranieri.
- d) romanzi storici che si svolgono nel passato.

4. Secondo il commesso, il primo libro che consiglia alla signora è adatto perché

- a) contiene belle descrizioni sulla Sicilia.
- b) è un'avvincente storia d'amore.
- c) la trama è molto movimentata.
- d) non è troppo impegnativo.

5. Il secondo libro che il commesso consiglia alla signora è

- a) la storia di un amore impossibile.
- b) un romanzo di avventure.
- c) un romanzo giallo.
- d) una classica storia d'amore.

1.2 Leggi le affermazioni che seguono e ascolta il servizio radiofonico. In base a quanto ascoltato, decidi quali affermazioni sono VERE (V) e quali FALSE (F). Indica la tua scelta con una crocetta. Alla fine potrai ascoltare il servizio una seconda volta.

1. La Liguria è la regione italiana in cui vive il maggior numero di persone di oltre 80 anni.	V	F
2. Nel Sud l'età media della popolazione è di 65 anni.	V	F
3. In Italia, fra il 2000 e il 2005, la percentuale di nascite sarà paragonabile a quella di altri paesi europei.	V	F
4. La TV è il passatempo più amato dagli anziani.	V	F
5. Le donne tendono a risposarsi più frequentemente.	V	F

KËSHILLA

- Çdo tekst do ta dëgjoni dy herë.
- Para dëgjimit të parë do të keni kohë të mjaftueshme që t'i lexoni pyetjet. Gjatë kohës së dëgjimit të parë përgjigjuni në pyetje më të lehta.
- Te dëgjimi i dytë përgjigjuni në pyetjet e mbetura.
- Pas dëgjimit do të keni kohë të mjaftueshme që t'i përshkruani përgjigjet tuaja në fletën për përgjigje.

2. TÈ LEXUARIT

2.1 Leggi il testo e cerca di inserire le parole date.

stradine, abituati, fiorentini, cammino, architettura, malinconia, antenne

FIRENZE

Piazza della Signoria è considerata una “bellezza d'Italia”, tra l'altro per la grandezza del Palazzo Vecchio, la monumentale Fontana del Nettuno, la copia del Davide di Michelangelo, il Perseo, capolavoro di Benvenuto Cellini e, infine, il Ponte Vecchio. E' come visitare una raccolta di straordinarie opere d'arte. I cittadini passano accanto a queste meraviglie e quasi non le notano: sono (1) alle cose belle. Gli stranieri restano incantati. Spiega un toscano, Indro Montanelli: “Dei (2)bisogna salvare almeno un carattere, quello dell'amore che hanno per la loro città... Ma io amo la Firenze vecchia, la città medievale con le (3) strette e le botteghe degli artigiani aperte sulla via. Che non cerco di ritrovare perché ormai non c'è più.” Sono parole piene di (4) ma le cose sono cambiate ovunque e certe atmosfere sono sempre più difficili da scoprire, specialmente in un ambiente storico come questo: si cammina, si vive come tra le pagine di un manuale di (5) Solo che sui tetti dei palazzi ci sono ormai le (6) della televisione.

Una dichiarazione d'amore per la città dei Medici è questa di un famoso attore comico, Roberto Benigni, anche se espressa con linguaggio paradossale: “Quando (7) per Firenze, il Duomo non lo guardo neanche, ma me lo sento addosso, mi pesa ogni mattone... lo sogno ogni mattone. Un mattone, d'altra parte, non guarda gli altri mattoni; così non ho bisogno di guardarlo il Duomo per sentirlo...”

Adattato dal libro *I come italiani* di Enzo Biagi

2.2 Ti presentiamo alcune frasi che riguardano il testo che hai letto. Scegli una delle quattro proposte di completamento che ti diamo per ogni frase.

1. I tesori d'arte di Firenze ormai non fanno impressione:

- a) a Indro Montanelli
- b) a Roberto Benigni
- c) ai suoi abitanti
- d) ai turisti

2. Rispetto al passato Firenze è diversa per quanto riguarda:

- a) i suoi abitanti
- b) i suoi palazzi
- c) la sua architettura
- d) la sua atmosfera medievale

3. Roberto Benigni non guarda il Duomo perché:

- a) fa parte di se stesso
- b) ne è stufo
- c) non ama l'arte in genere
- d) non ha più la possibilità

2.3 Ti presentiamo alcuni brevi testi, identificati dai numeri 1, 2, 3 ecc, e alcuni brevi testi identificati dalle lettere a, b, c ecc. Alcuni dei testi identificati dalle lettere sono la continuazione dei testi identificati dai numeri. Leggi e ricomponi i testi. Scrivi sotto ad ogni numero la lettera che corrisponde alla continuazione.

- 1.** Sulla spiaggia c'erano due grandi tende; una per i grandi e una per i bambini. Miss Parker ci faceva sdraiare al sole, dieci minuti sulla pancia, dieci minuti sulla schiena. In qualche modo doveva fare dei calcoli sbagliati, perché io mi scottavo sempre.
- 2.** Passavamo sempre l'estate in montagna. Prendevamo una casa in affitto tre mesi, da luglio a settembre. Di solito erano case lontane dall'abitato e mio padre e i miei fratelli andavano ogni giorno a fare la spesa in paese. Non c'erano divertimenti. Passavamo la sera in casa, attorno alla tavola, noi fratelli e mia madre.
- 3.** Da anni ho una casa mia in alto, ad Anacapri, una piccola casa umida, alla fine di un lungo e stretto giardino di frutta. Anche il giardino mi appartiene. Limoni, prugne, uva, pesche, noci, fichi. Solo che dal giardino e dalle finestre non si vede il mare.
- 4.** Anche adesso, come quando ero bambino, la gente la domenica va fuori città. Le vie si vuotano. Io passo il pomeriggio a camminare e ci sono vie in cui per mezz'ora non si vede un'anima.
- 5.** Le isole del nostro arcipelago, sul mare napoletano, sono tutte belle. Le loro terre sono per gran parte di origine vulcanica e vi nascono migliaia di fiori spontanei. In primavera le colline si coprono di ginestre. Su per le colline la mia isola ha stradine solitarie, chiuse fra muri antichi oltre i quali si stendono frutteti e vigneti.
- 6.** Sono tornato al torrente dove andavo quest'inverno, e come succede in queste ore calde mi è venuta l'idea di fare il bagno. Mi sono bagnato nella pozza, non mi vedono che gli alberi e gli uccelli.

- a) C'è sempre qualche via più vuota di un'altra. Alle volte mi fermo a guardarla bene, perché in quel deserto non mi pare di conoscerla. Mi piace girare le piazze del centro dove ci sono i palazzi, e che mi sembrano ancora più mie, perché non si capisce come tutti se ne sono andati.
- b) Alla fine avevamo trovato la casa per noi: era una costruzione di tre piani, imbiancata di fresco e situata entro una folta cornice di alberi, tra ville e giardini, in una strada che risaliva perpendicolarmente dal mare verso i monti dell'interno.
- c) Quanto a mio padre, se ne stava a leggere nella parte opposta della casa e di tanto in tanto si avvicinava nella stanza dove eravamo raccolti a chiacchierare e a giocare.
- d) L'aria è leggera e tutto intorno vi sono orti e vigne, boschi di limoni, nespoli e anche un melograno, che dalla proprietà confinante allunga un ramo verso il mio giardino.
- e) Ha varie spiagge dalla sabbia chiara e delicata, e altre rive più piccole, coperte di conchiglie e nascoste fra grandi scoglie. Fra quelle rocce imponenti fanno il nido i gabbiani e le tortore selvatiche.
- f) Attraversiamo la piazza, appoggiamo la bicicletta alla siepe che protegge i tavoli da caffè, e ci sediamo a un tavolino, proprio nel luogo dove un tempo, nei pomeriggi e le sere estive, si allargava il cerchio rumoroso in mezzo a cui sedeva nostro padre, fra familiari e amici.
- g) Gli strilli e le voci degli uccelli sul mio capo mi dicono che non conto gran che. Qui tutto continua come se io non ci fossi e alzando lo sguardo vedo passare qualche nuvola e agitarsi le punte degli alberi.
- h) Alle undici e mezzo ci diceva: "Potete andare" e noi ci precipitavamo in mare. A mezzogiorno meno dieci sventolava un fazzoletto e gridava: "Uscite, è ora!" e se tardavamo di cinque minuti il giorno dopo non ci dava il permesso di fare il bagno.
- i) Da molti anni ho l'abitudine di prendere una vacanza in primavera, a seconda dei casi in aprile o in maggio. Spesso la prendo dopo la Pasqua, a cavallo fra i due mesi. Quest'anno c'è stato più da fare del solito a casa e non sono riuscito a partire prima del 15 maggio.

3. GRAMATIKA DHE LEKSIKU

3.1 Scrivi tra le parentesi il numero del pezzo che serve a completare ciascuna frase:

- a) A mezzanotte le campane (.....)
- b) Le stanze della vecchia casa (.....)
- c) I libri della biblioteca (.....)
- d) Al di là del fiume, nel mezzo della collina, (.....)
- e) Dopo un mese di vacanza i ragazzi (.....)

1. erano riscaldate da una grossa stufa.
2. rimpiangevano la scuola.
3. si intravede tra gli alberi il tetto della mia casa.
4. cominciarono a suonare a martello.
5. dovranno essere in buona parte rilegati.

3.2 Sostituisci alle locuzioni col verbo *prendere* altre espressioni dello stesso significato, scelte tra le seguenti:

ingannare, cogliere in errore palese, trattar bene, trattar male, irritarsi, indugiare, approdare, cadere in un equivoco, impraticarsi, interpretare troppo precisamente.

1. E' un uomo così collerico, che *prende fuoco* per nulla.

.....

2. Se lo *prendi con le buone* forse ne ottieni qualcosa, ma se lo *prendi con le cattive*, è certo che non otterrai nulla da lui.

.....

3. Non devi *prendere alla lettera* tutto quello che lui ti dice.

.....

4. Nella tempesta la barca *prese terra* fra mille difficoltà.

.....

5. Se non hai ancora deciso che cosa vuoi fare, *prendi tempo*.

.....

6. *Che granchio ho preso!* Ho scambiato il primario per un infermiere!

.....

7. Non avviliti: tutto ti sembrerà più facile, quando *avrà preso mano* al tuo nuovo lavoro.

.....

8. Il professore mi ha *preso in castagna* mentre cercavo di copiare il compito dal mio compagno di banco.

.....

3.3 Trova il contrario degli aggettivi scritti in corsivo:

1. Ho comperato una tavoletta di cioccolata **dolce** e una di cioccolata

.....

2. Questi sono pesci d'acqua **dolce**, quegli altri invece d'acqua

.....

3. A Natale mi hanno regalato un cesto di frutta **fresca** e frutta

.....

4. Al mattino, a mente **fresca**, si studia meglio che la sera, quando la

mente è più

5. E' **libero** questo posto? No, è

6. Nell'antica Roma uomini **liberi** potevano diventare
per debiti.

7. Mario porta i capelli **lungi**, Maria invece li porta

3.4 Trascrivi le seguenti frasi al passato, facendole cominciare col verbo che viene indicato sotto ciascuna:

1. Partirò soltanto dopo che avrò saputo come sta lo zio che è stato operato da poche ore.

Sono partito

2. Arrivano stanche perché hanno fatto un viaggio molto lungo; penso che saranno contente se offro loro una colazione calda.

Arrivarono.....

3. Si dice che quel vecchio ha nascosto un tesoro in un buco del muro, ma non credo che sia vero.

Si diceva

4. Di' loro che escano da questa porticina e che salgano le scale che trovano alla loro destra.

Dissi

6. ZGJIDHJA E TESTIT DHE MËNYRA E VLERËSIMIT

1. TË DËGJUARIT

Gjithsej 25 pikë

Detyra 1.1

1. a
2. b
3. a
4. c
5. d

Detyra 1.2

- 1 – V
- 2 – F
- 3 – V
- 4 – V
- 5 – F

TË LEXUARIT

Gjithsej 25 pikë

Detyra 2.1

1. abituati
2. fiorentini
3. stradine
4. malinconia
5. architettura
6. antenne
7. cammino

Detyra 2.2

1. c
2. d
3. a

Detyra 2.3

1. h
2. c
3. d
4. a
5. e
6. g

GRAMATIKA DHE LEKSIKU

Gjithsej 25 pikë

Detyra 3.1

(a) – (4); (b) – (1); (c) – (5); (d) – (3); (e) – (2).

Detyra 3.2

1. si irrita;
2. tratti bene... tratti male;
3. interpretare troppo precisamente
4. approdò
5. indugia
6. in che equivoco sono caduto
7. ti sarai impratichito
8. mi ha colto in fallo (in errore)

Detyra 3.3

1. cioccolata amara
2. acqua salata
3. frutta secca
4. la mente è più stanca
5. No, è occupato
6. schiavi per debiti
7. li porta corti

Detyra 3.4

1. Sono partito soltanto dopo che avevo saputo come stava lo zio che era stato operato da poche ore.
2. Arrivarono stanche perché avevano fatto un viaggio molto lungo; pensai che sarebbero state contente se avessi offerto loro una colazione calda.
3. Si diceva che quel vecchio aveva nascosto un tesoro in un buco del muro, ma non credevo che fosse vero.
4. Dissi loro che uscissero da quella porticina e che salissero le scale che trovavano alla loro destra.

TË SHKRUARIT

Gjithsej 25 pikë

Detyra 4.1

Të shkruarit e mesazhit/letrës prej 30 deri në 50 fjalë – 40% ose 10 pikë

Detyra 4.2

Të shkruarit e hartimit prej 100 deri në 120 fjalë – 60% ose 15 pikë

Kriteri për vlerësimin e shkrimit – të e-mailit prej 30 deri në 50 fjalë

	PËRMBAJTJA	LEKSIKU	GRAMATIKA	LIDHSHMËRIA
QËLLIMI	Vlerësohet nëse → mesazhi i përgjigjet temës → janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë → përgjigjet forma e hartimit (mesazhit)	Vlerësohet → të drejtuarit zyrtar/ jozyrtar (regjistri) → përdorimi i fjalëve, frazave, idiomave; kolokimit → drejtshkrimi (të shkruarit drejt të fjalëve, shenjave të pikësimit)	Vlerësohet përdorimi i drejtë i strukturave gjuhësore në nivel të → formës së fjalëve → frazave → klauzave → fjalive	Vlerësohet → tërësia e tekstit, → përdorimi i fjalëve dhe sintagmave me të cilat lidhen idetë
	2 → teksti në tërësi i përgjigjet temës së dhënë → janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë → është përdorur forma përkatëse	3 → regjistri përkatës → fjalori përkatës → gabimet minimale (2 deri në 3)	2 → përshtatja në përdorimin e strukturave gjuhësore, numri i vogël i gabimeve	1 → lidhshmëria në nivel të tekstit → përdorimi i fjalëve dhe sintagmave me të cilat lidhen idetë
NUMRI I PIKËVE	1 → teksti i përgjigjet temës së dhënë, por i mungon deri gjysma e elementeve të dhëna; ose 20-30% e tekstit është i parëndësishëm për temën e dhënë	2 → kryesisht regjistri përkatës → shprehjet dhe frazat standarde /riprodhim, gabime gjatë përdorimit të gjuhës më të komplikuar → gabime të përkohshme në shkrim	1 → përdorimi i kufizuar i strukturave standarde gjuhësore, pakuptueshmëria e përkohshme → gabime të shumta (deri në 50%)	0 → palidhshmëria në nivel të tekstit
		1 → pjesërisht regjistri përkatës (deri në 50% të heqjes dorë) → përdorimi i kufizuar i fjalëve → gabime të shumta/të shpeshta	0 → pakuptueshmëria → gabime të shumta (më tepër se 50%)	
		0 → pjesërisht regjistri përkatës (më tepër se 50% të heqjes dorë) → përdorimi i kufizuar i fjalëve → gabime të shumta/të shpeshta (më tepër se 50%) → përdorimi i fjalëve të papërshtatshme		
	0 zbrazët/nuk ka përgjigje ose e pakuptueshme ose e palexueshme ose temë e paqëlluar ose asnjë element i dhënë nuk është i pranishëm ose janë përdorur më pak se 50% e fjalëve të dhëna			

Kriteri për vlerësimin e shkrimit – të hartimit prej 100 deri në 120 fjalë

	PËRMBAJTJA	LESIKU	GRAMATIKA	LIDHSHMËRIA
GËLLIMI	Vlerësohet nëse → hartimi i përgjigjet temës → janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë → përgjigjet forma e hartimit (paragrafët , letra...)	Vlerësohet → të drejtuarit zyrtar/Jozyrtar (regjistri) → përdorimi i fjalëve, frazave, idiomave; kolokimit → drejtshkrimi (të shkruarit drejt të fjalëve, shenjave të pikësimit)	Vlerësohet përdorimi i drejtë i strukturave gjuhësore në nivel të → formës së fjalëve → frazave → klauzave → fjalive	Vlerësohet → tërësia e tekstit, → përdorimi i fjalëve dhe sintagmave me të cilat lidhen idetë
	2 → teksti në tërësi i përgjigjet temës së dhënë → janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë → është përdorur forma përkatëse	4 → regjistri përkatës dhe → fjalori përkatës me gabime minimale	4 → llojlojshmëria dhe përshtatja në përdorimin e strukturave gjuhësore, gati pa gabime	2 → lidhshmëria e mirë në nivel të tekstit dhe → llojlojshmëria e përdorimit të fjalëve dhe sintagmave me të cilat lidhen idetë
	1 → hartimi pjesërisht i përgjigjet temës së dhënë, por mungojnë deri në 50% të elementeve të dhënë ose gjysma e tekstit që nuk është me rëndësi ose → hartimi kryesisht i përgjigjet temës së dhënë por nuk është përdorur forma përkatëse (nuk ka paragrafe/fraza të mirësjelljes, përshëndetjeve në letër...) ose → mungon 30-50% e fjalëve	3 → kryesisht regjistri përkatës me përdorim të përkohshëm të formave të shkurtëra /gjuhës së folur (20% të heqjes dorë); fjalori i thjeshtë , i përshtatshëm me gabime të përkohshme në shkrim apo në zgjedhje të fjalëve (20%);	3 → përdorimi përkatës i strukturave gjuhësore me numër të vogël të gabimeve (deri në 20%)	1 →lidhshmëria e mirë në nivel të tekstit me palidhshmëri të përkohshme në nivel të paragrafëve ose →lidhshmëria e mirë në nivel të tekstit dhe paragrafëve me përdorim të fjalëve dhe sintagmave themelore me të cilat bashkohen idetë
NUMRI I PIKËVE		2 → pjesërisht regjistri përkatës dhe/ose →përdorimi i kufizuar i fjalëve me gabime drejtshkrimore të shumta/të shpeshta (deri në 40%), kryesisht të kuptueshme	2 → përdorimi i strukturave standarde gjuhësore me gabime të përkohshme (deri në 30%), rallë të pakuptueshme	0 → palidhshmëria në nivel të tekstit dhe paragrafëve
		1 → pjesërisht regjistri përkatës (deri në 50% të heqjes dorë) dhe/ose → fjalori shumë i kufizuar me gabime të shpeshta	1 → përdorimi i kufizuar i strukturave standarde gjuhësore, pakuptueshmëria e përkohshme me gabime të shumta (deri në 50%)	
		0 → regjistri jo përkatës dhe/ose → fjalori shumë i kufizuar me gabime të shpeshta (më tepër se 50%), shpesh i pakuptueshëm → përdorimi i fjalëve të papërshtatshme	0 → gabime të shumta (më tepër se 50%), pakuptueshmëria e shpeshtë	
	0 pikë			
	zbrazët /nuk ka përgjigje ose e pakuptueshme ose e palexueshme ose temë e paqëlluar ose asnjë element nuk është i pranishëm ose janë përdorur më pak fjalë se 50% nga numri i dhënë i fjalëve			

Testi i kuptimit të tekstit të dëgjuar – tekstet për dëgjim

TESTI 1.1

In libreria

- a.** Buongiorno.
b. Buongiorno, mi dica.
a. Senta, sto cercando qualcuno che mi dia un consiglio per trovare qualche libro da regalare.
b. Io sono il commesso più vecchio di questa libreria, può dire a me.
a. Allora senta, io vorrei regalare a mia figlia che ha quindici anni un libro che la invogli alla lettura. Non ama molto leggere.
b. E di che genere? Fantastico, avventure, storico, attualità, non so.
a. Forse un libro di avventure.
b. Di avventure, che si svolgono oggi o nel passato?
a. Forse è meglio avventure che si svolgono oggi e ci dovrebbe essere anche qualche storia d'amore. Mia figlia è un tipo romantico, infatti legge solo romanzi rosa e vorrei farle leggere anche qualcosa di migliore, di più impegnativo.
b. Guardi c'è un bel libro: racconta di due ragazze che fanno un viaggio in Sicilia e qui incontrano due giovani irlandesi. Pensa che possa andare bene?
a. Forse sì, è ben scritto?
b. E' scritto benissimo. E' di una giovane scrittrice molto brava.
a. Beh, vediamo, mia figlia non legge molto volentieri, si annoia subito, se ci sono molte descrizioni.
b. Vedrà che questo è un romanzo molto avvincente, con poche descrizioni e molte scene di azione.
a. E' divertente?
b. Molto divertente, perché oltre alle scene d'amore ci sono anche molte scene umoristiche. E' un libro molto particolare. C'è un po' di tutto: amore, avventura, amicizia, umorismo. Tutto meno che un libro noioso.
a. Quanto costa?
b. Costa 15 euro.
a. E c'è qualche altra cosa che può consigliarmi?
b. C'è un altro bel libro, è la storia molto romantica di un giovane avvocato che si innamora di una ragazza che fa la commessa in un negozio di scarpe.
a. E questo quanto costa?
b. Questo libro costa invece 20 euro.
a. Bene, li prendo tutti e due, vediamo se a mia figlia piaceranno.
b. Penso proprio di sì. Le faccio un bel pacchetto?
a. Sì, grazie.
b. Prego, si figuri.

TESTI 1.2

Notizia radiofonica: **RADIOGIORNALE**

Al primo posto la Liguria come la regione più anziana del nostro bel paese, dove vive la più alta percentuale di ultraottantenni. Segue l'Emilia Romagna. Nel Mezzogiorno si rileva invece il numero più basso di persone con più di sessantacinque anni e la regione, per così dire, più giovane è la Campania. Un trend di invecchiamento per la popolazione italiana al primo posto nel mondo. E l'ONU stima per l'Italia, nel quinquennio 2000-2005, un numero medio di figli tra i più bassi, insieme alla Spagna, ma anche alla Grecia, alla Germania e al Portogallo. Quasi il 40% degli anziani rimpiange la spensieratezza dei tempi passati e circa il 30% la salute, anche se negli ultimi anni è sensibilmente migliorata. Durante il tempo libero il 90% guarda la televisione, oltre la metà legge i quotidiani, ascolta la radio e c'è anche chi frequenta le sale da ballo e assiste a gare sportive. Ma a pagare di più sono senz'altro le relazioni familiari. Il 50% delle donne sono vedove contro il 12% degli uomini che di solito contraggono più facilmente un nuovo matrimonio. Vive meglio chi abita in un piccolo centro e solo il 46% si dichiara insoddisfatto della propria situazione economica. Maria Teresa Bisogno per il GR2.

PROVIMI I MATURËS
FLETA PËR PËRGJIGJE

Gjuhë italiane 2

Shifra e nxënësit

--

Shëno kështu

Të dëgjuarit

1.1	a.	b.	c.	d.
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐

2.3	a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

1.2	v.	F.
1.	☐	☐
2.	☐	☐
3.	☐	☐
4.	☐	☐
5.	☐	☐

Gramatika dhe leksiku

3.1	1.	2.	3.	4.	5.
a.	☐	☐	☐	☐	☐
b.	☐	☐	☐	☐	☐
c.	☐	☐	☐	☐	☐
d.	☐	☐	☐	☐	☐
e.	☐	☐	☐	☐	☐

Të lexuarit

2.2	a.	b.	c.	d.
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐

7. LITERATURA

Tekstet e zgjedhura për mësimdhënien e gjuhës italiane në gjimnaz.

qendra e provimeve
MASA E
VËRTETË E
NJOHURIVE

Vaka Đurovića bb, 81 000 Podgorica
ic@iccg.edu.me, www.iccg.edu.me